

Det Kongelige Landbruks- og Matdep.
Postboks 8007 Dep

0030 OSLO

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2010/67-15	Doknr.:
Mottatt: 16 APR 2010	
Saksbeh.: ASR/SEB	Ark.: 410
Rep.:	Avskr.:

Vår ref:
10/266-5-LLY

L.nr.
1688/10

Arkiv:
V18 &13

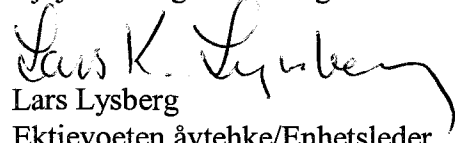
Deres ref:

Dato:
14.04.2010

**HØRINGSUTTALELSE FRA SNÅSA KOMMUNE -
FORSLAG OM ENDRINGER I FOR-1997-05-02-423 - FORSKRIFT OM
NYDYR KING**

Snåsas høringsuttalelse til forslag om endringer i forskriften om nydyrking er vedlagt.

Jijnjh heelsegh / Vennlig hilsen

Lars Lysberg

Ektievoeten åvtehke/Enhetsleder

Vedlegg: Saksprotokoll i sak FOR 82/10
Samlet saksframstilling i sak FOR 82/10

Saksprotokoll

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 13.04.2010
Sak: 82/10

Resultat: Innstilling vedtatt
Arkivsak: 10/266
Tittel: **SAKS PROTOKOLL: HØRING - FORSLAG OM ENDRINGER I FOR-1997-05-02-423 - FORSKRIFT OM NYDYRKNING**

Behandling:

Ingen andre forslag ble framsatt.

Votering.

Enstemmig vedtatt.

Formannskapetets vedtak til uttalelse:

1. Snåsa kommune fraråder at det innføres et generelt forbud mot nydyrking av myr.
2. Dyrking av myr bør begrenses, men et forbud mot nydyrking av myr vil legge store begrensninger i utviklingsmulighetene for enkelte gårdbruk. I stedet for et generelt forbud kan det inntas i forskriften at alternative løsninger til nydyrking av myr skal underlegges en konkret vurdering før en eventuell tillatelse gis. Dersom det ikke finnes alternativer som representerer gode driftsmessige løsninger, bør tillatelse til dyrking av myr kunne gis.
3. Inntil 20 % mindre "øyer" og kantsoner av myr bør kunne inngå for å få en hensiktsmessig arrondering på nydyrkingsfelt.
4. Fristen for gjenoppdyrking for fastmark bør fortsatt være 30 år.

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Formannskapet	13.04.2010	82/10

HØRING - FORSLAG OM ENDRINGER I FOR-1997-05-02-423 - FORSKRIFT OM NYDYRKNING

Vedlagte dokumenter:

1. Høringsbrev med vedlegg fra Landbruks- og matdepartementet, datert 17.02.10

Ikke vedlagte dokumenter:

1. Forskrift om nydyrkning: FOR-1997-05-02-423
2. Jordloven: LOV 1995-05-12 nr. 23

Hjemmel for behandling:

Delegasjonsreglement for Snåsa kommune

Saksopplysninger:

Landbruks- og matdepartementet har i høringsbrev datert 17.02.2010 fremmet forslag om forbud mot nydyrking av myr, gjennom endringer i FOR-1997-05-02-423 - *Forskrift om nydyrkning*. Forslaget innebærer bl.a. at det blir forbud mot nydyrking av myr med areal over 2 daa og med minst 30 cm tykt torvlag. Høringen er blant andre sendt til kommunene for uttalelse. Frist er 30. april 2010.

Begrunnelsen for å innføre forbud mot nydyrking av myr er å redusere utslippet av klimagassen karbondioksid. Omdanning av myrjord er en vesentlig kilde til CO₂-utslipp og utgjør ca 1.9 mill tonn CO₂ per år.

Jfr. økonomisk kartverk utgjør dyrkningsreserven av myr på landsbasis 2,5 millioner dekar (30 % av det dyrkbare arealet). Av eksisterende jordbruksareal utgjør myr ca 700 000 daa (7 %). I Snåsa er det i henhold til markslagskartet 125.000 dekar som er klassifisert som dyrkbar, hvorav 57.800 dekar eller 46 % er klassifisert som myr. Når en vurderer størrelsen på det dyrkbare arealet må en ha i mente at en stor andel i realiteten ikke er egnet for oppdyrking pga beliggenhet (driftsavstand, verna områder), avlingspotensialet (høyde over havet, jordtype), dyrkingskostnader osv. I Snåsa kommune er det de siste 3 årene til sammen gitt tillatelse til oppdyrking av 533 dekar hvorav 50 dekar har vært myr.

Nydyrking av myr fører til betydelig klimagassutslipp i perioden etter oppdyrking. Bioforsk har beregnet det årlige CO₂-utslippet fra dyrket myr til mellom 2 og 3 tonn per dekar. Dyp myr gir høyere utslipp enn grunn myr. Nedbrytningen av organisk materiale fortsetter til torvlaget er brutt ned og grunnvannet er hevet til opprinnelig nivå. Dyrket myr avgir CO₂ og lystgass i lang tid etter avsluttet bruk. Bioforsk oppgir at den sikreste måten å begrense utslippene på, er å unngå nydyrking av myr.

Dersom det ikke nydyrkes mer myr i årene framover, vil CO₂-utslippene gradvis gå nedover etter hvert som en stadig større andel av den dyrka myrjorda nærmer seg en likevekt.

Tiltak for å redusere klimagassutslippene i landbruket

Klimameldingen foreslår tiltak i landbruket som vil bidra til at Norges klimautslipp reduseres med drøyt 1.1. millioner tonn CO₂.

Tabellen nedenfor viser potensialet for klimatiltak som bidrar til reduserte utslipp av klimagasser innen 2020: (kilde: St.meld.nr.30 (2008-2009) Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen)

Tiltak	Virkemiddel	Ca kostnad pr tonn CO ₂	Utslppsreduksjon i mill tonn CO ₂ /år
<i>Metan</i> Biogass – bruk av husdyrgjødsel og matavfall	Økonomiske virkemidler, FoU, informasjon	Samfunnsøkonomisk lønnsomt	0,50
Økt effektivitet i melkeproduksjon og storfekjøttproduksjon		Foretaksøkonomisk lønnsomt	0,25
Økt effektivitet i sauehold	Veiledning	Foretaksøkonomisk lønnsomt	0,04
Redusert reintall	Krav om øvre reintall	Ikke vurdert	0,01
<i>Lystgass</i> 10 % reduksjon av N-gjødsling i korn	Juridiske krav og informasjon		0,03
10 % reduksjon av N-gjødsling i gras og beiter	Juridiske krav, informasjon og vurdering av tilskudd	Ikke vurdert	0,14
<i>CO₂/Lystgass</i> Energi og redusert lystgass fra vekstresten i jordbruket	Generell energipris og investeringsstøtte		0,14
Totalt			1,11

Tabellen nedenfor viser potensialet for klimatiltak i landbruket med positive virkninger for Norges totale utslippsregnskap – tallene gjelder pr år: (kilde: St.meld.nr.30 (2008-2009) Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen)

Tiltak	Virkemiddel	Ca kostnad i kr/tonn CO ₂	Tids-horisont	Opptak av CO ₂	Utslpps-reduksjon
<i>Skogbruk</i> Øke produksjonen på dagens arealer. 50 til 70 mill planter	Tilskudd NMSK og skogfond	142	10 år 50 år 100 år	0 1,0 1,5	
Planting på nye arealer. 50 000 daa/år.	Tilskudd NMSK og skogfond	100-150	10 år 50 år 100 år	0 2,2 2,0	
Planteforedling	Ordinære støtteordninger til planteforedling	24	10 år 50 år 100 år	0 1,3 1,3	
Gjødsling	Tilskudd NMSK	0-120	Etter 10 år	0,4	
Redusert nettobinding som følge av økt hogst fra 10 mill til 15 mill m ³			10 år 50 år 100 år	-7,0 -6,7 -2,5	
Jordbruksraeval Redusere nydyrking av myr **	Nydyrkings-forskriften	Ikke kvantifisert	2020		0,335
Redusert jordarbeiding høst	Produksjons-tilskudd, tilskudd til endret jordarbeiding	175	2020		0,096
Fangvekst i 10% av kornarealet	RMP	2500	2020		0,090

** Tallet viser sektorens reduserte utslipp i 2020. Effekten av endringer i nydyrkingsforskriften gir, ut fra dagens nydyrking, bare en mindre del av dette.

Forslag til endringer i nydyrkingsforskriften

Med hjemmel i jordloven § 11 annet ledd kan det *"for å unngå skade på natur- og kulturlandskap"* fastsettes forskrift for nydyrking. Det kan fastsettes *"forbud mot nydyrking, og at nydyrking bare kan skje i samsvar med plan godkjent av departementet."*

Departementet mener etter dette at risiko for økt klimagassutslipp omfattes av jordloven § 11 annet ledd, og foreslår at dette kommer tydelig til uttrykk i forskrift om nydyrking ved at det i § 1 nytt tredje punktum (formålsbestemmelsen) fastsettes at det skal tas hensyn til om den nydyrking saken gjelder kan ha følger for klimaet.

Det foreslås at definisjonen av nydyrking i forskriften § 3 endres slik at søknadsplikten i noe større grad enn i dag fanger opp areal som har gått ut av drift, og da særlig myr. Forslaget innebærer at gjenoppdyrking av jordbruksareal som har ligget unyttet i over 20 år, eller som på grunn av manglende vedlikehold av drenering har gått over til å bli myr, skal regnes som nydyrking. I dagens forskrifter gjelder dette jordbruksareal som har ligget unyttet i over 30 år. Dette vil bety en innsnevring på 10 år fra gjeldene forskrift av areal som kan karakteriseres som myr.

Det foreslås videre at det ved avgjørelse av søknad om tillatelse til nydyrking skal fastsettes i § 5 et nytt tredje punktum som innebærer at det skal tas hensyn til om tiltaket kan medføre klimagassutslipp. Forslaget innebærer at faren for klimagassutslipp blir et av flere momenter som skal vurderes i forbindelse med slik søknad.

Ut fra de klimamessige ulemper som oppstår ved nydyrking av myr, foreslås det i § 6 at det innføres et forbud mot nydyrking av myr med et areal over 2 daa. Videre foreslås det at forbudet mot nydyrking gjelder myr der torvlaget er minst 30 cm.

Samtidig foreslås det en endring i § 9 annet punktum som tydeliggjør at risikoen for økt klimagassutslipp skal vurderes for større områder uavhengig av eiendomsgrenser.

Departementet legger til grunn at nydyrking av myr som det er gitt tillatelse til før forskriften trer i kraft, kan gjennomføres i tråd med tillatelsen.

Det er betydelige kostnader knyttet til nydyrking for den enkelte grunneier. Samtidig vil det også være kostnader for den enkelte grunneier ved å skaffe seg alternativt areal. Det vil både være miljøkostnader knyttet til oppdyrking av myr og samfunnsgevinster gjennom økt norsk matproduksjon. Det er ikke gjennomført en helhetlig analyse av samfunnskostnadene ved et forbud mot nydyrking av myr, men departementet antar at kostnaden er lav.

Vurdering:

I Snåsa kommunes energi- og klimaplan er redusert nydyrking av myr ett av tiltakene for å begrense utslippet av klimagasser. I planen står det at nydyrking av myr bør unngås.

Et generelt forbud mot nydyrking av myr, slik som det foreslås i endring av nydyrkingsforskriften, vil legge store begrensninger i utviklingsmulighetene for enkelte gårdbruk. Mange områder og landbrukseiendommer har kun myr som dyrkningsreserver og har ikke tilgang til leiejord eller mulighet til å kjøpe tilleggsareal innenfor rimelig avstand. Lang transport av maskiner, utstyr, gjødsel og avlinger bidrar negativt i klimaregnskapet og kan kanskje i enkelte tilfeller føre til større utslipp enn oppdyrking av myr. I stedet for et generelt forbud kan det inntas i forskriften at alternative løsninger til nydyrking av

myr skal underlegges en konkret vurdering før en eventuell tillatelse gis. Dersom det ikke finnes alternativ som representerer gode driftsmessige løsninger, bør en tillatelse kunne gis.

Det bør også være mulige å dyrke opp mindre myrareal av arronderingsmessige hensyn i forbindelse med oppdyrking av fastmark. Inntil 20 % mindre "øyer" og kantsoner av myr bør kunne inngå for å få en hensiktsmessig arrondering på nydyrkingsfelt.

Det foreslås at definisjonen av nydyrking i forskriften § 3 endres slik at søknadsplikten i noe større grad enn i dag fanger opp areal som har gått ut av drift, og da særlig myr. Forslaget innebærer at gjenoppdyrking av jordbruksareal som har ligget unyttet i over 20 år, eller som på grunn av manglende vedlikehold av drenering har gått over til å bli myr, skal regnes som nydyrking. I dagens forskrifter gjelder dette jordbruksareal som har ligget unyttet i over 30 år. Dette vil bety en innsnevring på 10 år fra gjeldene forskrift av areal som kan karakteriseres som myr. Det er ikke gitt gode argumenter for å redusere fristen for gjenoppdyrking, og det foreslås derfor at en beholder nåværende frist for gjenoppdyrking for fastmark.

Rådmannens forslag til uttalelse:

1. Snåsa kommune fraråder at det innføres et generelt forbud mot nydyrking av myr.
2. Dyrking av myr bør begrenses, men et forbud mot nydyrking av myr vil legge store begrensninger i utviklingsmulighetene for enkelte gårdbruk. I stedet for et generelt forbud kan det inntas i forskriften at alternative løsninger til nydyrking av myr skal underlegges en konkret vurdering før en eventuell tillatelse gis. Dersom det ikke finnes alternativer som representerer gode driftsmessige løsninger, bør tillatelse til dyrking av myr kunne gis.
3. Inntil 20 % mindre "øyer" og kantsoner av myr bør kunne inngå for å få en hensiktsmessig arrondering på nydyrkingsfelt.
4. Fristen for gjenoppdyrking for fastmark bør fortsatt være 30 år.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 13.04.2010 sak 82/10

Behandling:

Ingen andre forslag ble framsatt.

Votering.

Enstemmig vedtatt.

Formannskapets vedtak til uttalelse:

1. Snåsa kommune fraråder at det innføres et generelt forbud mot nydyrking av myr.
2. Dyrking av myr bør begrenses, men et forbud mot nydyrking av myr vil legge store begrensninger i utviklingsmulighetene for enkelte gårdbruk. I stedet for et generelt forbud kan det inntas i forskriften at alternative løsninger til nydyrking av myr skal underlegges en konkret vurdering før en eventuell tillatelse gis. Dersom det ikke finnes alternativer som representerer gode driftsmessige løsninger, bør tillatelse til dyrking av myr kunne gis.
3. Inntil 20 % mindre "øyer" og kantsoner av myr bør kunne inngå for å få en hensiktsmessig arrondering på nydyrkingsfelt.
4. Fristen for gjenoppdyrking for fastmark bør fortsatt være 30 år.